

2011-09-23

BÄCKÄNGSGYMNASIET

Utvecklingsplan 2011-2014

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
Bildningsstaden Borås	3
Bäckängsgymnasiet – Lärariket i Borås Stad.....	3
Utvecklingsplan 2011 – 2014	5
Prioriterade områden.....	5
Bäckäng Learning Studies (BLS) – en metod för kvalitetsförbättring	5
Kvalitetsarbete	7
Etablera organisation för stödundervisning	9
Kompetensförsörjning och kompetensutveckling	9
Etablera lektorstjänster	10
Utveckla internationalisering.....	10
Fysisk lärmiljö	11
Säkerställ stabil elevrekrytering.....	12
Utveckla föreläsningsserie med kvalificerade föreläsare	12
Biblioteket som pedagogisk resurs	13
Sammanfattning.....	14
Prioriterade områden.....	14
Förväntade effekter	14

Bildningsstaden Borås

I Borås Stad har utbildningsnämnden beslutat om en utvecklingsplan – *Bildningsstaden Borås* – för utbildningsförvaltningen. Denna plan omfattar de frivilliga skolformerna och spänner över perioden 2011 – 2014. Utvecklingsplanen utgår från några centrala värdepremisser: att alla elever både vill och kan lära; att utbildningen ska vara kompensatorisk; att vägen till framgång går genom klassrummet; att läraren utgör den viktigaste faktorn för elevers skolframgång, samt att rektors ledarskap är centralt för elevers lärande.

Bildningsstaden Borås är ett skolförbättringsprojekt vilket syftar till att göra Borås Stad till en skol- och bildningsstad med höga studieresultat i riksjämförelse. Efter läsåret 2014/15 förväntas alla elever lämna gymnasieskolan med minst betyget E i samtliga kurser. Vidare ska de kommunala gymnasieskolorna i Borås ligga klart över rikssnittet och de ska i jämförelse med övriga gymnasieskolor i Sverige tillhöra de 50 bästa. De områden som betraktas som särskilt viktiga för ökad måluppfyllelse är ledningsfunktion, kvalitetsarbete, bedömning för lärande, stödundervisning, samt informations- och kommunikationsteknologi.

”Bildningsstaden Borås är ett skolförbättringsprojekt vilket syftar till att göra Borås Stad till en skol- och bildningsstad med höga studieresultat i riksjämförelse”

Alla gymnasieskolor har i uppdrag att inom ramen för *Bildningsstaden Borås* arbeta fram en lokal utvecklingsplan, där de ska förhålla sig till dessa områden. Varje verksamhet ska därvid beskriva sina egna förbättringsområden och strategier för ökad måluppfyllelse. Utvecklingsplanen skall vara baserad på forskning och beprövad erfarenhet. Syftet med föreliggande utvecklingsplan är att precisera Bäckängsgymnasiets måldokument: en flerårig långsiktig utvecklingsplan *Bäckängsgymnasiet, utvecklingsplan 2011-2014*.

Bäckängsgymnasiet

Bäckängsgymnasiet har den bästa utbildningskvalitén i Borås Stad. Här får elever en modern och relevant utbildning av kompetenta och engagerade lärare. Det finns ett välutbyggt internationellt utbyte och nära samverkan med närings- och kulturliv. Utbildningen bedrivs i nyrenoverade och ändamålsenliga lokaler i traditionell läroverksmiljö. Bäckäng präglas vidare av en gemenskapskultur – den så kallade Bäckängandan – vilken innebär att varje individ accepteras för sina individuella särdrag. Detta gör att elever och personal oftast finner sig väl tillrätta i verksamheten. Elevernas möjligheter till goda studieresultat och personlighetsutveckling måste därför betraktas som gynnsamma.

Eftersom Bäckängsgymnasiet redan kan uppvisa goda studieresultat är vårt slutmål inte att vara bland de 50 bästa gymnasieskolorna. Våra ambitioner är betydligt högre än så. Under den kommande fyraårsperioden är vår övergripande målsättning att utveckla Bäckäng till en

av de 10 bästa gymnasieskolorna i Sverige. Jämförelsen ska göras inom följande områden: fullföljd gymnasieutbildning inom fyra år; grundläggande behörighet till universitet och högskola; genomsnittlig betygspoäng; etablering på arbetsmarknaden två år efter avslutad gymnasieutbildning och/eller påbörjade studier på universitet eller högskola inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning. Efter läsåret 2014/15 ska vidare alla elever lämna Bäckängsgymnasiet med minst betyget E i samtliga kurser. Dessutom ska elevernas genomsnittliga meritvärdespoäng, efter genomgången gymnasieutbildning, vara minst tjugo procent högre än det genomsnittliga meritvärdet eleverna hade i slutbetyg efter grundskolan. För att nå vår målsättning ska ett strategiskt och långsiktigt förbättringsarbete sjasättas.

”Under den kommande fyraårsperioden är vår övergripande målsättning att utveckla Bäckäng till en av de 10 bästa gymnasieskolorna i Sverige”

Bäckängsgymnasiets verksamhet består av de nationella programmen, både nuvarande och ny utbildning från och med hösten 2011, Estetiska programmet, Designprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammet, Humanistiska programmet, samt Adventure och Naturvetenskapsprogrammet. När den nya gymnasieutbildningen startar hösten 2011 är det givetvis helt avgörande att kunna bygga vidare på den utveckling som varit och att fortsätta i samma takt och anda. Tanken är att på det sättet etablera ett komplett bildningsläroverk som är ännu mer konkurrenskraftigt inom vårt fält. Den kommande fyraårsperioden som vi planerar skall ses i detta ljus och prövas i förhållande till de förslag vi lägger och de åtgärder vi avser att göra.

För att kunna förverkliga vårt mål, att bli en av de 10 bästa gymnasieskolorna i Sverige, behövs en levande verksamhetsidé. Vår vision är att Bäckängsgymnasiet ska bli ett komplett bildningslärosäte, där syftet är att utveckla hela eleven, att eleven blir bildad. Vi förstår då bildning som kritiskt tänkande, etik, kommunikation och förmåga att söka kunskap, men även värderingsförmåga och förhållningssätt. Det handlar alltså om etik, kommunikation, samt förmåga att tänka självständigt och kritiskt. Utbildning har ett avgränsat syfte och en början och ett slut. Bildning däremot är livslångt och livsvitt. Vi anser att bildning är en kvalitetsfråga inom utbildningen eftersom bildningsprocessen förutsätter kritiskt tänkande och reflektion. Bildning är också ett sätt att motverka alltför snäv specialisering. Eleverna ska bli berikade på ett personligt plan genom att bildning ingår i utbildningen.

”Vår vision är att Bäckängsgymnasiet ska bli ett komplett bildningslärosäte, där syftet är att utveckla hela eleven, att eleven blir bildad”

För att förverkliga verksamhetsidén om ett bildningslärosäte behövs effektiva verktyg. Verksamheten är av sådan omfattning att det kräver ökad planering och samordning. Det är därför föreliggande utvecklingsplan har utarbetats.

Detta dokument har arbetats fram i samverkan med företrädare för olika delar av verksamheten och har fastställts av gymnasiechefen vid skolan. Utvecklingsplanen innehåller de prioriterade målen som ska ägnas särskild uppmärksamhet. Det betyder att ekonomiska medel och arbetsinsatser ska fokusera på dessa mål under de kommande åren. Det här innebär naturligtvis inte att andra områden, vilka finns i exempelvis gymnasieskolans styrdokument, kan läggas åt sidan. Men områdena är av sådan vikt att vi inom dessa behöver intensifiera våra ansträngningar.

Utvecklingsplan 2011 – 2014

Prioriterade områden

Med utgångspunkt i skolförbättringsprojektet *Bildningsstaden Borås* och Bäckängsgymnasiet lokala förutsättningar och utvecklingsbehov ska följande områden prioriteras under den kommande fyraårsperioden:

Bäckäng Learning Studies (BLS) – en metod för kvalitetsförbättring

Läraren är den viktigaste resursen i skolan för elevens bildning och lärande. Elevens måluppfyllelse skapas i klassrummet. Mötet mellan lärare och elev i klassrummet ska präglas av ömsesidig respekt. Läraren ska ha mycket höga förväntningar på eleverna och ska därmed stimulera varje elevs lärande. Att detta verkligen sker vid varje möte i klassrummet är den enskilt viktigaste faktorn för elevers bildning, lärande och måluppfyllelse.

Lärarna på Bäckängsgymnasiet har generellt sett hög kvalitet i undervisningen. Men även bra undervisning går alltid att förbättra. För att läraren ska kunna vara mycket framgångsrik i klassrummet krävs att de har mycket hög ämnesmässig och didaktisk kompetens. Det krävs också mycket goda kunskaper i vetenskapliga perspektiv på lärande. Det är dock svårt för lärare att få tid till att fokusera på alla dessa olika utbildningsperspektiv i samband med undervisningen. Vidare kan konstateras att det kvalitetsarbete som görs knappast uppnår avsedd effekt att förändra och förbättra en lärares undervisning. Detta är sannolikt resultatet av den långa återkopplingstid som finns mellan undervisningens genomförande, utvärderingsresultatens tillkännagivande för läraren, brist på möjlighet att återkoppla resultaten av utvärderingen och svårigheten i att omsätta den återkoppling man fått i konkreta åtgärder.

”... även bra undervisning går alltid att förbättra”

Detta är naturligtvis ett välkänt problem i den utbildningsvetenskapliga forskningen. Som ett svar på detta problem har bland andra svenska forskare det senaste decenniet arbetat fram ett

framgångsrikt system för skolförbättring som kallas för *Learning Studies*. Det är en metod där lärare i en kollektiv process planerar, utvecklar och utvärderar sin undervisning om ett lärandeobjekt, för att eleverna ska kunna dra nytta av den kollektiva kunskap som finns bland lärarna. *Learning Studies* är alltså en metod för kvalitetsutveckling och ska användas för att utveckla lärarrollen och arbetet med bedömning för lärande. Målet är att undan för undan öka kvalitén i undervisningen och på det sättet öka måluppfyllelsen.

Learning Studies innebär konkret att lärarna i en cyklisk och kollektiv process, utifrån ett variationsteoretiskt perspektiv på lärande, försöker hitta de kritiska aspekterna av ett lärandeobjekt och sedan använda dem i undervisningen för att förbättra elevernas lärande. Det betyder alltså att lärarna har en kontinuerlig kommunikation med varandra om undervisningens kvalitetsförbättring. Detta ska utgöra det ledande pedagogiska utvecklingsarbetet på Bäckängsgymnasiet. Tanken är att öka det kollegiala utbytet av ämnesmässig, pedagogisk och didaktisk information och därigenom skapa kollektiv lärarkunskap. Vi ökar då medvetenheten om målen med varje undervisningstillfälle. Metoden får inte ta för mycket tid och kraft i anspråk, utan den ska vara nyttig och ge energi för den enskilde läraren. För att kunna genomföra en learning study krävs goda kunskaper i ämnet du avser att studera, det krävs goda kunskaper i didaktik och det krävs goda kunskaper i vetenskapliga perspektiv på lärande. BLS ska därför genomföras och utvärderas inom ramen för ämnesgruppernas uppgifter på Bäckängsgymnasiet.

Låt oss kort beskriva metoden. Till en början utarbetar rektor, tillsammans med huvudlärarna för skolans olika ämnesgrupper och en vetenskaplig handledare från Göteborgs universitet, en planering för en learning study. Därefter följer nedanstående arbetsgång:

- *Val, lärandeobjekt.* Lärarna i ämnesgruppen kommer tillsammans överens om ett lärandeobjekt, det vill säga ett särskilt viktigt kunskapsområde för lärande som en viss undervisningssituation syftar till att utveckla.
- *Förtest, kunskapsnivå.* Innan någon lektion genomförs gör lärarna inom ämnesgruppen en kartläggning av elevernas förmågor och kunnande inom det kunskapsområde som utgör lärandeobjektet.
- *Planering, undervisning.* Lärarna i ämnesgruppen diskuterar sedan hur de ska lägga upp undervisningen på bästa sätt. Vilka är de kritiska aspekterna i lärandet? Vad kan bli svårt för eleverna? Vad krävs för att eleverna ska förstå lärandeobjektet? Därefter planerar lärarna, utifrån ett variationsteoretiskt perspektiv på lärande, gemensamt en lektion.
- *Genomförande, lektion 1.* En lärare i ämnesgruppen genomför den gemensamt planerade lektionen i sin klass. Lektionen videodokumenteras.
- *Utvärdering, lektion 1.* En ny kartläggning av elevernas förmåga eller kunnande av lärandeobjektet genomförs och analyseras inom ämnesgruppen.
- *Planering, undervisning.* Utifrån resultatet av utvärderingen av den första lektionen planeras en ny lektion, enligt samma premisser som beskrivits ovan, inom ämnesgruppen. Målet är att skapa ännu bättre förutsättningar för eleverna att förstå lärandeobjektet.
- *Genomförande, lektion 2.* En lärare (det kan vara samma eller annan lärare än den som höll i den första lektionen) i ämnesgruppen genomför den gemensamt planerade lektionen i sin klass. Lektionen videodokumenteras.

- *Utvärdering, lektion 2.* En ny kartläggning av elevernas förmågor och kunnande av lärandeobjektet genomförs och analyseras inom ämnesgruppen.
- *Planering, undervisning.* Utifrån resultatet av analysen av den andra lektionen planeras ännu en lektion inom ämnesgruppen. Målet är återigen att skapa ännu bättre förutsättningar för eleverna att förstå lärandeobjektet.
- *Genomförande, lektion 3.* Lektionen genomförs i en ny elevgrupp, enligt samma principer som ovan beskrivits.
- *Utvärdering, lektion 1, 2 och 3.* Här studeras nu alla tre lektionernas resultat i syfte att finna vad det är som har avgörande betydelse för elevernas lärande av det kunskapsområde som undervisningen syftar till att utveckla.
- *Eftertest, kunskapsnivå.* Ett eftertest av eleverna genomförs för att se huruvida det nya kunnandet om lärandeobjektet verkligen grundats på utvecklad förståelse som finns kvar en längre tid.
- *Självvärdering.* Lärarna i ämneslaget sammanfattar skriftligen de erfarenheter och kunskaper de tillsammans utvecklat från sin learning study. Denna självvärdering lämnas in till rektor som sedan har denna dokumentation som underlag för att, tillsammans med huvudläraren, planera för nästa learning study.

Det kan vara motiverat att betona att en learning study inte måste bestå av tre lektioner. Den kan innehålla exempelvis två eller fyra lektioner. Det viktiga är att det är en cyklisk och kollektiv process. Det är denna process som ska kvalitetssäkras på Bäckängsgymnasiet. Rektor ska också arbeta fram ett kvalitetsutvecklingsystem kopplat till metoden. Att kontinuerligt utvärdera för att sedan förbättra BLS ska vara en huvuduppgift för rektor under den kommande fyraårsperioden. Som ytterligare ett led i detta arbete kommer ett samarbete med forskare vid Göteborgs universitet att inledas med start hösten 2011. I slutet av 2014 kommer en större vetenskaplig utvärdering av *Bäckäng Learning Studies* att genomföras. Denna utvärdering ska publiceras i vetenskaplig skrift.

Specifika mål:

- Etablera en organisation för BLS i verksamheten. Tid: Läsåret 2011/12. Ansvarig: Rektor
- Skapa tidsmässiga förutsättningar, inom ramen för lärarnas arbetsplatsreglerade tid och ämnesgruppernas konferenstid, för BLS. Tid: Läsåret 2011/12. Ansvarig: Rektor
- Arbeta fram ett kvalitetsutvecklingsystem, inklusive metoder för kvalitetssäkring och kvalitetsredovisning, inom varje ämnesgrupp, för BLS. Tid: Läsåret 2011/12. Ansvarig: Rektor
- Se till att det författas och publiceras en större vetenskaplig utvärdering av BLS. Tid: 2014. Ansvarig: Gymnasiechef

Kvalitetsarbete

Kvalitetsarbetet ska vara ett ständigt pågående analys- och förbättringsarbete utifrån resultat. Arbetet innebär att utifrån resultaten prognostisera och planera åtgärder för utveckling. För nuvarande bedrivs det kontinuerligt kvalitetsarbete främst inom ramen för arbetet med *Bedömning för lärande*. Systematiken i kvalitetsarbetet behöver dock utvecklas ytterligare i de olika verksamheterna. Det är dock synnerligen viktigt att vi kvalitetssäkrar det som vi av forskning och beprövad erfarenhet vet ger goda resultat i verksamheten. För att nå målet, att bli en av de tio bästa gymnasieskolorna i Sverige, ska vi därför fokusera på att kvalitetssäkra och kvalitetsutveckla kvaliteten i undervisningen. Detta ska göras genom *Bäckäng Learning*

Studies. Att öka kvaliteten i undervisningen skall vara rektors huvuduppdrag och enskilt viktigaste uppgift i kvalitetsarbetet under de kommande fyra åren.

I den nya skollagen betonas det förebyggande arbetet inom elevhälsovården. Elever som mår bra och känner sig trygga är elever som har förutsättningar att lära och utvecklas som människor. Vi behöver följaktligen kvalitetssäkra vårt preventiva arbete inom elevhälsovården. På Bäckängsgymnasiet skall det därför utvecklas stödjande miljöer som främjar hälsan hos alla som verkar inom skolmiljön, så att hela skolan integreras. Om fyra år ska Bäckäng vara en kvalitets- och hälsocertifierad gymnasieskola med en hållbar lednings- och organisationsstruktur samt en tydlig hälsopolicy. Bäckängsgymnasiet ska certifieras genom Svenska institutet, FMS. Arbetet ska i huvudsak genomföras inom ramen för ämnet Idrott och hälsa, samt genom skolans elevhälsoteam. Även skolans olika arbetslag ska involveras i detta arbete. För att kunna genomföra detta behövs resurser i form av cirka en halvtidstjänst skolsköterska samt en motsvarande tjänstegrad idrottslärare.

”Om fyra år ska Bäckängsgymnasiet vara en kvalitets och hälsocertifierad gymnasieskola med en hållbar lednings- och organisationsstruktur samt en tydlig hälsopolicy”

Det kvalitetsarbete som ska genomföras vid Bäckängsgymnasiet under de kommande åren vilar alltså på två fundament – BLS och FMS. Medan BLS ska genomföras inom ämnesgrupperna, ska FMS skötas inom arbetslagen, elevhälsoteamet, samt idrotts- och hälsoämnet. Ett komplett bildningsläroverk är emellertid även till mycket stor del dess elever, dess personal, lokaler och utrustning. Kompetent och engagerad servicepersonal utgör en viktig del i verksamheten. För att kunna bli en av landets bästa gymnasieskolor behöver vi också ha en av landets bästa serviceorganisationer. En prioriterad uppgift är därför att också utveckla och implementera ett kvalitetssystem för den delen av verksamheten.

Specifika mål:

- Utveckla och genomföra ett systematiskt kvalitetsarbete för ökad undervisningskvalitet genom BLS. Tid: Läsåret 2011/12. Ansvarig: Rektor
- Utveckla ett redovisningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet för ökad undervisningskvalitet. Tidsperiod: Läs 2011/12. Ansvarig: Rektor
- Utveckla Bäckängsgymnasiet till en kvalitets och hälsocertifierad gymnasieskola med en hållbar lednings- och organisationsstruktur samt en tydlig hälsopolicy. Bäckäng ska därvid certifieras genom Svenska institutet, FMS. Tid: 2011-2014. Ansvarig: Gymnasiechef
- Ta fram och analysera övergripande statistiska uppgifter om måluppfyllelse och kvalitet i verksamheten. Tid: Årligen, VT. Ansvarig: Gymnasiechef.
- Ta fram en årlig övergripande kvalitetsredovisning för Bäckängsgymnasiet. Tid: Årligen, HT. Ansvarig: Gymnasiechef
- Utveckla och genomför ett systematiskt kvalitetsarbete för området Kontor och service. Tidsperiod: Kontinuerligt med start läsåret 2011/12. Ansvarig: Enhetschef
- Utveckla ett redovisningssystem för det systematiska kvalitetsarbetet för områden Kontor och service. Tid: Läsåret 2011/12. Ansvarig: Enhetschef

- Ta fram skriftlig kvalitetsredovisning för området Kontor och service. Tid: Årligen, VT. Ansvarig: Enhetschef

Etablera organisation för stödundervisning

Alla elever ska ges de bästa förutsättningarna för bildning och kunskap utifrån sina kvalifikationer och behov samt utifrån målen för utbildningen. Vårt mål är att alla elever ska ha minst betyget E i samtliga ämnen efter avslutade studier vid Bäckängsgymnasiet. Det är ett mål som går att uppfylla genom ett systematiskt och målinriktat arbete att öka kvaliteten i undervisningen. Kompensatorisk undervisning bedrivs i olika former på skolan. Även om det på många håll fungerar bra finns ingen mer ordnad och metodiskt grundad specialpedagogisk organisation på Bäckängsgymnasiet. Det behövs bland annat en bättre översikt över vilka elever som är i behov av särskilt stöd, en mer flexibel och effektiv verksamhet med hög kvalitet som stödjer elevernas individuella behov, ett ökat samarbete med bland annat EHT, arbetslag, ämnesgrupper etc., samt en tydlig specialpedagogisk organisation med klara ansvarslinjer. Behovet av specialpedagogisk kompetens i verksamheten behöver vidare tillgodoses. Det finns också ett behov av att utveckla verksamheten när det gäller modersmål och studiehandledning i modersmålet.

Specifika mål:

- Skapa resurser för ökad specialpedagogisk kompetens i verksamheten. Tid: 2011, HT. Ansvarig: Gymnasiechef
- Rekrytera ytterligare en specialpedagog till verksamheten. Tid: 2011, HT. Ansvarig: Gymnasiechef.
- Utveckla och implementera en specialpedagogisk organisation som garanterar att alla elever får den bildning och kunskap de har rätt till för att nå målen för utbildningen. Alla elever ska minst uppnå betyget E i samtliga ämnen efter avslutade studier. Tid: 2011/12. Ansvarig: Rektor
- Utveckla och implementera en organisation för modersmål och studiehandledning i modersmålet. Tid: 2011-2012. Ansvarig: Rektor

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Alla på Bäckängsgymnasiet skall erbjudas kompetensutveckling för att öka effektivitet och kvalitet i arbetet. Denna del kommer att kartläggas och analyseras för alla anställda med sikte på att än mer än tidigare optimera de stora resurser som finns och har använts för kompetensutveckling. Kompetensutvecklingen ska kopplas till de prioriterade områden som identifierats och som presenteras i denna utvecklingsplan.

Specifika mål:

- Utarbeta en kompetensförsörjningsplan på både kort och lång sikt, vilket innehåller interna åtgärder för meritering och kompetensutveckling, för all personal. Tid: 2011/12. Ansvarig: Gymnasiechef, Rektor, Enhetschef

Etablera lektorstjänster

Detta är en avsiktsförklaring beträffande forskarutbildade lärare vid Bäckängsgymnasiet och etablering av forskarutbildning på Göteborgs universitet och Högskolan i Borås. Bakgrunden är den nya skollagen som stipulerar att

- Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet (1 kap § 5)
- Varje huvudman ska sträva efter att för undervisningen anställa lärare som har forskarutbildning (2 kap § 23)
- En lärare ska i skolväsendet benämnas lektor om hon/han har avlagt minst licentiatexamen inom ett ämne (2 kap § 24)

Med utgångspunkt av ovanstående ska vi öka andelen forskarutbildade lärare, i främst ämnesdidaktik och lärande, inom Bäckängsgymnasiet. Detta utgör ett kvalitetsbevis och är en förutsättning för att bedriva god kommunal verksamhet. Därför ska vi arbeta fram en fördjupad samverkan kring skolutveckling, grundutbildning, forskning och utveckling med Göteborgs universitet och Högskolan i Borås. Samverkan ska främja kvalitetsarbetet. För Bäckängsgymnasiets del innebär detta bland annat att vi ska öka andelen forskarutbildade lärare. Målet är att ha minst en forskarutbildad lärare i varje ämnesgrupp. Detta kan genomföras på två sätt. Dels genom strategiska rekryteringar av lektorer till verksamheten, dels genom att redan anställda lärare, inom ramen för sina tjänster, får möjlighet till forskarutbildning.

Eftersom det i nuläget finns ett stort underskott av forskarutbildade lärare i Sverige blir det svårt, att i någon större omfattning öka andelen forskarutbildade lärare genom rekryteringar. En möjlig väg är därför att låta redan anställda lärare få möjlighet till forskarutbildning. Som framgår ovan får lärare benämnas lektor om hon/han avlagt minst licentiatexamen inom ett ämne. En licentiatexamen innebär två års heltidsstudier. Då det av kvalitetsskäl är önskvärt att lärare kombinerar forskarutbildning med undervisning och skolutveckling inom Bäckängsgymnasiet bör forskarutbildningen genomföras på halvfart under fyra år.

Specifika mål:

- Skapa ekonomiska möjligheter till forskarutbildning för Bäckängsgymnasiets lärare. Tid: 2011/2012. Ansvarig: Gymnasiechef
- Öka andelen forskarutbildade lärare, i främst ämnesdidaktik och lärande, inom Bäckängsgymnasiet. Tid: 2011-2014. Ansvarig: Gymnasiechef
- Utveckla en kompetens- och verksamhetsutvecklingsplan för de lärare och ämnesgrupper som blir aktuella för satsningen. Tid: 2011-2014. Ansvarig: Rektor
- Säkerställ att all undervisning sker på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Tid: 2011- tillsvidare. Ansvarig: Rektor

Utveckla internationalisering

Ett viktigt kvalitetssäkrande inslag i uppbyggnad och utveckling av utbildningsverksamhet är ett internationellt samarbete. Redan befintliga internationella samarbetsarenor skall därför utvecklas och nya skall etableras.

Ett komplett bildningsläroverk har internationaliseringen naturligt integrerad i kärnverksamheten. Kunskaper om och förståelse för samspelet mellan lokala och internationella processer krävs för att aktivt kunna delta i samhällslivet. Det multinationella

samhället finns i vardagen. En fortsatt demokratisering av samhället kräver medborgare med utvecklade insikter i det lokala och det globala. Dagens elever kommer att arbeta i internationella miljöer, på företag med internationella kunder eller utomlands. Arbetsmarknaden efterfrågar personal med internationellt inriktade utbildningar och goda internationella kontakter.

”Ett komplett bildningsläroverk har internationaliseringen naturligt integrerad i kärnverksamheten”

Bäckängsgymnasiets utbildning, och framtida forskning, ska präglas av internationellt samarbete och internationella kontakter. Internationaliseringsarbetet ska även omfatta personal inom området Kontor och service, vilket medför att hela Bäckäng får en internationell prägel. Bäckängsgymnasiet ska vidare verka för att utveckla befintliga samt etablera nya samarbeten med strategiska partners regionalt, nationellt och internationellt. Den ökade ambitionsnivån ingår som en aspekt av den nya gymnasieskolan som startar hösten 2011.

Ett nytt strategisk internationaliseringsarbete ska genomföras, *Internationalisering i det globala lokalsamhället*. Det är en strategi för att nå alla elever och alla medarbetare vid läroriket. Målet är att ge ett internationellt perspektiv i fråga om kunskaper, färdigheter och förhållningssätt. Våra utbildningar ska vara internationellt gångbara. Elever som lämnar Bäckäng för att fortsätta sin utbildnings- eller yrkeskarriär ska ha kompetenser för en internationell och föränderlig miljö. De ska vara redo att påverka och förändra samhället. Bäckängsgymnasiets samhällsansvar är att utveckla studenternas medborgaransvar för det globala lokalsamhället. Eleverna ska efter genomgången utbildning ha utvecklat sin interkulturella kompetens för ett samhälle präglad av mångfald. Borås karaktär med en blandad befolkning ger goda förutsättningar för att arbeta med internationalisering på hemmaplan. Bäckängsgymnasiet har en mix av elever med olika nationell och kulturell bakgrund, som bidrar till att bredda och internationalisera perspektiv i lärandemiljön.

Specifika mål:

- Skapa ekonomiska möjligheter till en ökad internationell forsknings- och utbildningssamverkan. Tid: 2011-2012. Ansvarig: Gymnasiechef
- Kartlägg internationell forsknings- och utbildningssamverkan för att identifiera var en planerad kvantitativ ökning kan ske. Tid: 2011/2012. Ansvarig: Gymnasiechef
- Utveckla och genomför strategin *Internationalisering i det globala lokalsamhället* inom verksamhetens olika områden. Tid: 2011/12. Ansvarig: Rektor

Fysisk lärmiljö

Från och med hösten 2011 kommer en 1 – 1 satsning att implementeras på Bäckängsgymnasiet. I samband med det behöver den fysiska lärmiljön utvecklas. Det behövs en ny och ändamålsenlig studiemiljö, där det är naturligt att studera med hjälp av den nya tekniken. Detta är en förutsättning för ökad måluppfyllelse genom 1 – 1 satsningen.

Det behöver också göras en del ombyggnader och renoveringar för att få funktionella lokaler. Detta gäller främst idrotts- och musikundervisningen. Idrottssalarna måste upprustas och byggas ut, medan lokaler för musikundervisning måste byggas i anslutning till Bäckängs huvudbyggnader. Med undermåliga idrottssalar och musiksalar så utspridda att det försvårar det dagliga mötet och utbytet mellan elever och kollegor är det av yttersta vikt att omflyttning och ombyggnad kan genomföras och påskyndas så mycket som möjligt. Utspriddheten är ett problem och trångboddheten ett annat, som leder till kvalitetsbrister i verksamheten.

Specifika mål:

- Skapa ekonomiska förutsättningar till att utveckla en ändamålsenlig fysisk lärmiljö kopplat till 1 – 1 satsningen. Tid: 2011/12. Ansvarig: Gymnasiechef
- Utveckla, genomför och kvalitetssäkra 1 – 1 satsningen på Bäckängsgymnasiet. Tid: 2011- tillsvidare. Ansvarig: Enhetschef, Rektor
- Utveckla en fysisk IKT-lärmiljö som stödjer och stimulerar till lärande. Tid: 2011/12. Ansvarig: Enhetschef
- Ombyggnad, renovering och inflyttning i nya permanenta lokaler för idrott och musik senast 2014. Ansvarig: Gymnasiechef, Enhetschef

Säkerställ stabil elevrekrytering

Kunskapen om våra presumtiva elever måste utvecklas ytterligare. Uppbyggnaden av de kommande utbildningarna bör föregås av en omfattande omvärldsanalys som ger svar på vilken målgrupp vi vänder oss till, var dessa finns och vad de behöver för att bli trygga i sin kommande yrkesroll. Vår marknadsföringsstrategi behöver då också utvecklas parallellt med förändringar i omvärlden.

Specifika mål:

- Genomför årliga omvärldsanalyser som kartlägger Bäckängsgymnasiets målgrupper. Tid: Årligen, HT. Ansvarig: Gymnasiechef
- Utveckla befintliga eller nya utbildningsprogram i linje med slutsatserna i omvärldsanalysen. Tid: vid behov. Ansvarig: Rektor
- Utveckla en marknadsföringsstrategi för tryggad elevrekrytering till utbildningsverksamheten. Tid: 2011/12. Ansvarig: Gymnasiechef

Utveckla föreläsningsserie med kvalificerade föreläsare

Bäckängsgymnasiet ska bli ett lärcentrum i Borås Stad. Vi behöver då också öppna upp verksamheten mot det omgivande samhället. Vi ska därför bygga ut en föreläsningsserie med mycket kvalificerade föreläsare. Föreläsningarna ingår som en del av lärarnas kompetensutveckling och ska vara ett komplement till elevernas utbildning. Föreläsningarna ska också vara öppna för personal och elever från andra skolenheter, samt för allmänheten. Ett samarbete med Stadsbiblioteket och Kulturförvaltningen ska därvid utvecklas. Den planerade föreläsningsserien ska vidare vara en del av Bäckängsgymnasiets rekryteringsstrategi.

Specifika mål:

- Skapa resurser för att genomföra en föreläsningsserie med kvalificerade föreläsare. Tid: 2011/12. Ansvarig: Gymnasiechef

- Utveckla ett samarbete med Stadsbiblioteket och Kulturförvaltningen rörande Bäckängsgymnasiet som lärcentrum i Borås Stad. Tid: 2011-2014. Ansvarig: Gymnasiechef
- Tillsätt en utvecklingsgrupp bestående av lärare, elever, bibliotekarie som får i uppdrag att utveckla och genomföra verksamheten i sin helhet. Tid: 2011/12, HT. Ansvarig: Gymnasiechef

Biblioteket som pedagogisk resurs

Biblioteket är en ännu inte fullt utnyttjad resurs för ökad måluppfyllelse. Biblioteket ska bli en central resurs för bildning och lärande. Den forskning som finns på området visar att de utbildningsinstitutioner som lyckas få biblioteket i centrum för bildning och lärande generellt sett har högre måluppfyllelse.

För att kunna utveckla biblioteket till en pedagogisk resurs behövs ändamålsenliga lokaler. I dagsläget studerar cirka 1150 elever på Bäckängsgymnasiet. Biblioteksytan uppgår till lite knappt 300 kvm, vilket måste betraktas som mycket litet. Det som behövs är mer plats för större och mindre grupper, liksom för enskilt arbete. Bäckängs bibliotek bör vidare förläggas mer centralt, så att det blir tillgängligt från skolans alla delar. Med ett centralt beläget bibliotek är det lättare att samla alla skolans resurser i fråga om skön- och referenslitteratur och göra dem synliga och tillgängliga för alla.

Precis som det är vid högskolor och universitet ska biblioteket svara för allt inköp av skön- och referenslitteratur. Bibliotekarierna ska också integreras i ämnesgrupper, arbetslag och undervisning för att på så sätt skapa naturliga kontaktytor mellan biblioteket och övrig verksamhet. För att i tillräckligt hög grad kunna delta i undervisningssituationer och med individuell rådgivning, krävs inte bara kunniga och engagerade bibliotekarier. Det krävs också en utökning av bibliotekarietjänsterna motsvarande en halvtidstjänst. Ett nära samarbete med Borås Stadsbibliotek ska prioriteras och dessutom utvecklas ytterligare.

En utlåningsautomat ska köpas in för att bibliotekarierna ska kunna ägna mindre tid åt rutinuppgifter och mer tid för att aktivt kunna bistå elever och lärare i deras pedagogiska arbete. Biblioteket ska också få uppdraget att utveckla och aktivt arbeta med Bäckängsgymnasiets hemsida. Hemsidan ska vara en informations- och rekryteringsagent av högsta kvalitet.

Specifika mål:

- Utveckla och realisera biblioteket som en pedagogisk resurs i verksamheten. Tid: 2011-2014. Ansvarig: gymnasiechef, rektor
- Utöka biblioteksytan och förlägg biblioteket mer centralt i skolan. Tid: 2011-2014. Ansvarig: Gymnasiechef, Enhetschef
- Inköp av utlånings- och inlämningsautomat. Tid: 2011-2013. Ansvarig: Gymnasiechef, Enhetschef
- Skapa resurser till en utökning av bibliotekarietjänsterna motsvarande en halvtidstjänst. Tid: 2012/13. Ansvarig: Gymnasiechef
- Utveckla hemsidan till en informations- och rekryteringsagent av högsta kvalitet. Tid: 2011-2014. Ansvarig: Gymnasiechef

Sammanfattning

Prioriterade områden

Med utgångspunkt i skolförbättringsprojektet *Bildningsstaden Borås* och Bäckängsgymnasiet lokala förutsättningar och utvecklingsbehov ska följande områden prioriteras under den kommande fyraårsperioden:

1. Bäckäng Learning Studies – en metod för kvalitetsförbättring
2. Kvalitetsarbete
3. Etablera organisation för stödundervisning
4. Kompetensförsörjning och kompetensutveckling
5. Etablera lektorstjänster
6. Utveckla internationalisering
7. Fysisk lärmiljö
8. Säkerställ stabil elevrekrytering
9. Utveckla föreläsningsserie med kvalificerade föreläsare
10. Biblioteket som pedagogisk resurs

Förväntade effekter

Bäckängsgymnasiet ska om fyra år vara en av de 10 bästa gymnasieskolorna i Sverige. Jämförelsen ska göras inom följande områden: fullföljd gymnasieutbildning inom fyra år; grundläggande behörighet till universitet och högskola; genomsnittlig betygspoäng; etablering på arbetsmarknaden två år efter avslutad gymnasieutbildning och/eller påbörjade studier på universitet eller högskola inom tre år efter avslutad gymnasieutbildning. Alla elever som lämnar Bäckängsgymnasiet ska ha minst E i betyg i samtliga kurser. Dessutom ska elevernas genomsnittliga meritvärdespoäng, efter genomgången gymnasieutbildning, vara minst tjugo procent högre än det genomsnittliga meritvärde eleverna hade i slutbetyg efter grundskolan.

Denna utvecklingsplan har arbetats fram av undertecknad och den har upprättats av Bäckängsgymnasiets lokala samverkansgrupp (LSG) den 23 september 2011.

Borås 2011-09-23

Jörgen Frostlund
Gymnasiechef